

**Základní škola Antonína Bratršovského
se sídlem Saskova 2080/34, 466 01 Jablonec nad Nisou**

ORGANIZAČNÍ ŘÁD ŠKOLY

část: 14. VNITŘNÍ ŘÁD ŠKOLNÍ DRUŽINY A ŠKOLNÍHO KLUBU

Vypracovala:	PhDr. Janina Křimská, ředitelka školy
Schválila:	PhDr. Janina Křimská, ředitelka školy
Pedagogická rada projednala dne	25. srpna 2021
Směrnice nabývá platnosti ode dne:	1. září 2021
Směrnice nabývá účinnosti ode dne:	1. září 2021
Změny ve směrnici jsou prováděny formou číslovaných písemných dodatků, které tvoří součást tohoto předpisu.	

Obecná ustanovení

Na základě ustanovení § 30 zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění vydávám jako statutární orgán školy pro školské zařízení školní družinu (ŠD) a školní klub (ŠK) tuto směrnici. Směrnice je součástí organizačního řádu školy. Určuje pravidla provozu, stanoví režim, je závazný pro pedagogické pracovníky a má informativní funkci pro rodiče. Prokazatelné seznámení rodičů s tímto řádem provedou vychovatelky ŠD při zápisu dětí do ŠD a ŠK.

Školní družina a Školní klub se ve své činnosti řídí zejména vyhláškou č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání.

Poslání školní družiny

Školní družina a činnosti ve Školním klubu tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. ŠD není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která ji odlišují od školního vyučování. Hlavním posláním ŠD a ŠK je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků, částečně také dohledu nad žáky.

Činnost družiny je určena přednostně pro žáky prvního stupně základní školy, pokud žáci nejsou přijati k činnostem ve školním klubu. Činností vykonávaných družinou se mohou účastnit i žáci, kteří nejsou přijati k pravidelné denní docházce do družiny. Družina může vykonávat činnost pro účastníky, nebo účastníky a jejich zákonné zástupce, i ve dnech pracovního volna.

1. Podrobnosti k výkonu práv a povinností žáků a jejich zákonných zástupců v ŠD a ŠK a podrobnosti o pravidlech vzájemných vztahů s pedagogickými pracovníky

- 1.1. Žáci jsou povinni:
- a) Řádně docházet do školského zařízení.
 - b) Dodržovat tento vnitřní řád, předpisy a pokyny školy a školského zařízení k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byli seznámeni.
 - c) **Plnit pokyny pedagogických pracovníků** školy a školského zařízení vydané v souladu s právními předpisy a školním nebo vnitřním řádem.
 - d) Informovat školské zařízení o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtížích nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání.
 - e) Dokládat důvody své nepřítomnosti v souladu s podmínkami stanovenými školním řádem.
 - f) Oznamovat školskému zařízení údaje podle § 28 odst. 2 a 3 a další údaje, které jsou podstatné pro průběh vzdělávání nebo bezpečnost žáka a studenta, a změny v těchto údajích.
- 1.2. **Žák se chová slušně k dospělým i jiným žákům školy, dbá pokynů pedagogických a provozních pracovníků, dodržuje školní řád školy, řád ŠD a ŠK a řady odborných učeben. Chová se tak, aby neohrozil zdraví svoje, ani jiných osob, neprojevuje se příliš hlasitými a neslušnými výkřiky, nenapadá jiné osoby verbálními nebo dokonce fyzickými útoky.**
- 1.3. Žák chodí do ŠD a ŠK pravidelně a včas (dle rozpisu na přihlášce), účastní se všech organizovaných činností. Docházka do školní družiny a školního klubu je pro přihlášené žáky povinná. Odhlásit se může vždy ke konci pololetí.
- 1.4. Žák chodí vhodně a čistě upraven a oblečen, s ohledem na plánované činnosti.
- 1.5. Žák udržuje prostory v čistotě a pořádku, chrání majetek před poškozením a **nikdy neotvírá okna v místnosti**, kde probíhají činnosti. Nemanipuluje s věcmi na pracovním stole vychovatelky bez dovolení.
- 1.6. Před ukončením činnosti žáci z bezpečnostních důvodů neopouštějí školní budovu bez vědomí vyučujících. V době mimo vyučování a po skončení činnosti žáci zůstávají ve škole jen se svolením vyučujících a pod jejich dohledem.
- 1.7. Žáci chrání své zdraví i zdraví spolužáků; žákům jsou zakázány všechny činnosti, které jsou zdraví škodlivé (např. kouření, pití alkoholických nápojů, užívání návykových a zdraví škodlivých látek).
- 1.8. **Odchod žáka před stanovenou dobou je možný pouze na základě písemné žádosti rodičů (vyplněného formuláře k tomuto určenému).**

- 1.9. Žák má právo na ochranu před jakoukoli formou diskriminace a násilí, má právo na vzdělání a na svobodu myšlení, projevu, shromažďování, náboženství, na odpočinek a dodržování základních psychohygienických podmínek, má právo být seznámen se všemi předpisy se vztahem k jeho pobytu a činnosti v družině. Každý úraz nebo vznik škody, ke kterému došlo v souvislosti s činností družiny nebo školního klubu, hlásí bez zbytečného odkladu vychovatelce.
- 1.10. Žák nenosí do zařízení předměty, které nesouvisí s výukou a s činnostmi v ŠD a ŠK a mohly by ohrozit zdraví a bezpečnost jeho nebo jiných osob. Cenné předměty odkládá pouze na místa k tomu určená. V případě, že tak neučiní, nenese škola za ztrátu a poškození těchto osobních věcí odpovědnost.
- 1.11. Mobilní telefon žák používá ve velmi výjimečných případech, a to vždy se svolením vychovatelky. Žák nepoužívá mobilní telefon jako hračku, nepoužívá ho pro focení, nahrávání sebe a ostatních osob, pro posílání textových zpráv, hraní her nebo připojení na internet. Potřebuje-li zákonný zástupce informaci o dítěti, učiní tak přes vychovatelku ŠD a ŠK.
- 1.12. Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka nebo studenta vůči pracovníkům družiny se vždy považují za závažné porušení povinností stanovených tímto zákonem.
- 1.13. Povinnosti pedagogických pracovníků
Kromě povinností stanovených školským zákonem je každý pedagogický pracovník povinen ve smyslu evropského nařízení ke GDPR zachovávat mlčenlivost a chránit před zneužitím data, údaje a osobní údaje žáků a zaměstnanců školy, citlivé osobní údaje, informace o zdravotním stavu dětí, žáků a studentů a výsledky poradenské pomoci školského poradenského zařízení a školního poradenského pracoviště, s nimiž přišel do styku, shromažďovat pouze nezbytné údaje a osobní údaje, bezpečně je ukládat a chránit před neoprávněným přístupem, neposkytovat je subjektům, které na ně nemají zákonný nárok, nepotřebné údaje vyřazovat a dále nezpracovávat.

2. Provoz a vnitřní režim školní družiny

Přihlašování a odhlašování

Ředitel stanoví ve vnitřním řádu pro jednotlivé formy zájmového vzdělávání podle § 2 vyhlášky číslo 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání způsob evidence účastníků takto:

- 2.1. Přihlašování a odhlašování žáků do školní družiny zajišťují vychovatelky ŠD ve spolupráci s třídními učiteli. Také předávají potřebné informace rodičům, případné náměty a stížnosti okamžitě předávají vedení školy.
Přihlašování do školního klubu zajišťuje pedagog volného času určený pro práci ve školním klubu.
- 2.2. O zařazení dětí do ŠD a ŠK rozhoduje ředitelka školy.
- 2.3. Činnosti v době všech prázdnin a ve dnech ředitelského volna se přerušují.

- 2.4. Rodiče nebo jiní zákonní zástupci žáka přihlášeného k pravidelné docházce do družiny a školního klubu **sdělí rozsah docházky žáka a způsob odchodu žáka**; tyto údaje jsou zaznamenány na zápisním lístku. **Omluvu nepřítomnosti žáka v družině, odchylky od docházky žáka, nebo pokud má žák odejít ze ŠD a ŠK jinak či s jinou osobou, než je obvyklé a je uvedeno na zápisním lístku, sdělí rodiče tuto skutečnost družině písemně. Předem známou nepřítomnost žáka zákonný zástupce oznámí písemně. Žáka není možné uvolnit na telefonickou žádost rodičů, pokud není v zápisním lístku uvedeno jinak.**
- 2.5. V docházkové knize je zaznamenáván příchod žáka do ŠD a ŠK, odchod jen pokud se údaj liší od zápisního lístku a písemných omluvenek.
- 2.6. Přihlašování a odhlašování žáků ze ŠD a ŠK je prováděno na základě písemných žádostí rodičů žáka.

2.7. Organizace činnosti

2.7.1. Provozní doba ŠD:

06:30 hodin – 07:40 hodin – ranní družina

Příchod do ranní družiny vždy nejpozději v 7.20 hodin.

11.40 hodin – 16:30 hodin – v pondělí až ve čtvrtek

11.40 hodin – 16.00 hodin – v pátek

Provoz školního klubu je do 15.45 hodin.

Rozvrh činnosti jednotlivých oddělení:

06:30 – 07:40 hodin relaxace, volné hry dětí (**příchod nejpozději do 7.20 hodin**)

11.40 – 12.10 hodin hygiena, oběd

12:10 – 13:30 hodin odpočinková činnost, relaxace, volné hry

13:30 – 15:00 hodin **pobyt venku** zájmové činnosti ve školní družině

15:00 – 16:30 hodin (v pátek 16.00 hodin) individuální činnosti a odchod domů

2.7.2. Pobyt venku

Činnost ŠD a ŠK probíhají v místnostech k tomu určených a při příznivém počasí venku na prostranstvích vhodných pro pohyb dětí (školní dvůr, městské hřiště, parky a sportoviště).

Pobyt venku je plánován na každý den v čase mezi 13.30 – 15.00 hodin, vždy nejméně na jednu hodinu, s ohledem na počasí, a může být prodloužen, anebo zkrácen či úplně zrušen pouze za velmi nepříznivého počasí. Žáka, který je nemocný, anebo v rekonvalescenci není možné ponechat bez dozoru ve škole a vychovatelka nemůže přizpůsobovat jedinci chod celého oddělení a měnit náplň činnosti pro všechny děti v ŠD a ŠK. Takové dítě doporučíme si vyzvednout do 13.30 hodin, tj. dříve než odejdou na pobyt venku.

2.7.3. Ukončení provozu ŠD a ŠK

Školní klub končí denně v 15.45 hodin.

Provoz ŠD končí v 16:30 hodin v pondělí až ve čtvrtek a v 16.00 hodin v pátek.

Při nevyzvednutí žáka do stanovené doby vychovatelka nejdříve podle možností informuje telefonicky rodiče žáka a osoby uvedené na přihlášce dítěte. Ve výjimečných případech (nehoda, dopravní zácpa apod.) je zákonný zástupce povinen spojit se telefonicky s vychovatelkou, vysvětlit situaci a domluvit se, jak bude dítě předáno. Pokud je tento postup bezvýsledný požádá o pomoc Policii ČR.

2.7.4. ŠD se naplňuje nejvýše do počtu 45 účastníků. Žáci se dělí do 2 oddělení s přihlédnutím k věku. Je-li oddělení tvořeno pouze žáky se zdravotním postižením, je počet žáků v oddělení shodný s počtem žáků ve třídě školy samostatně zřízené pro tyto žáky podle zvláštního právního předpisu. V oddělení lze individuálně integrovat nejvýše 5 účastníků se zdravotním postižením. Ředitel stanovuje touto směrnicí nejvyšší počet účastníků na 1 pedagogického pracovníka s ohledem na druh vykonávané činnosti účastníků, zejména s ohledem na jejich bezpečnost takto:

- při běžné činnosti ve třídách a místnostech ŠD, vycházkách po běžných trasách v okolí školy s běžným dopravním provozem, max. 30 dětí
- při organizačně či dopravně náročných nebo výjimečných akcích projedná vedoucí vychovatelka s ředitelem školy předem organizační zajištění akce včetně počtu doprovázejících osob
- Školní klub maximálně 30 žáků, 1 oddělení

2.7.5. Do školní družiny přicházejí žáci po skončení vyučování pod vedením vychovatelek. Pokud ostatní třídy končí později, předá děti vychovatelce do školní družiny učitelka, která vyučovala poslední hodinu.

Do školního klubu přicházejí žáci po skončení vyučování pod vedením třídních učitelů (1. stupeň) a učitelů konajících dohled nad třídou (2. stupeň)

2.7.6. Rozsah denního provozu ŠD a ŠK a rozvrh činnosti schvaluje ředitel školy na návrh vedoucí vychovatelky školní družiny.

2.7.7. Družina a Školní klub realizuje výchovně vzdělávací činnost ve výchově mimo vyučování (příklad) zejména formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností; umožňuje žákům přípravu na vyučování.

- **Odpočinkové činnosti** - mají odstranit únavu, zařazují se nejčastěji po obědě, popř. ráno pro žáky, kteří brzy vstávají a dále dle potřeby kdykoliv během dne. Jde o klid na koberci, klidové hry a klidné zájmové činnosti, poslechové činnosti apod.
- **Rekreační činnosti** - slouží k regeneraci sil, převažuje v nich odpočinek aktivní s náročnějšími pohybovými prvky. Hry a spontánní činnosti mohou být rušnější.
- **Zájmové činnosti** - rozvíjejí osobnost žáka, umožňují žákům seberealizaci i kompenzaci možných školních neúspěchů i další rozvoj pohybových dovedností a poznání. Jde o řízenou kolektivní nebo individuální činnost, organizovanou nebo spontánní aktivitu. Činnost může být organizována pro vybrané žáky z různých oddělení v zájmovém útvaru, který vede vychovatelka ŠD či jiný pedagog nebo rodič.

- **Příprava na vyučování zahrnuje okruh činností související s plněním školních povinností**, není to však povinná činnost ŠD. Může jít o vypracovávání domácích úkolů (pouze se souhlasem rodičů, nikoliv před 15. hodinou, vychovatelka žákům úkoly neopravuje), nebo zábavné procvičování učiva formou didaktických her (včetně řešení problémů), ověřování a upevňování školních poznatků v praxi při vycházkách, exkurzích a dalších činnostech; **získávání dalších doplňujících poznatků** při průběžné činnosti ŠD (např. vycházky, poslechové činnosti, práce s knihou a časopisy).
- 2.7.8. Činnosti družiny a klubu se mohou zúčastňovat i žáci nezařazení do družiny a klubu, pokud se této činnosti neúčastní plný počet žáků zařazených do družiny a klubu stanovený pro oddělení nebo skupinu.
- 2.7.9. Rodiče a další návštěvníci do učeben ŠD a ŠK nevstupují.
- 2.7.10. Při postupných odchodech žáků z jednotlivých oddělení domů, je možné spojit činnost oddělení v době, kdy počet žáků v takto spojených odděleních je max. 30. Stejně tak se postupuje při spojování činnosti, kdy každé oddělení vykonává jinou činnost – zájmovou, relaxační apod.
- 2.7.11. Rozsah denního provozu projednává ředitel se zřizovatelem. Ředitel schvaluje podpisem na úvodní stránce přehledu výchovně vzdělávací práce týdenní skladbu zaměstnání, která obsahuje činnosti odpočinkové, zájmové a rekreační, pobyt venku a další aktivity. ŠD a ŠK může v rámci své běžné činnosti, v průběhu stanovené provozní doby ŠD a ŠK, zřizovat zájmové kroužky, jejichž členové mohou být i žáci, kteří nejsou přihlášení do školní družiny k pravidelné docházce.
- 2.7.12. ŠD a ŠK může zřizovat zájmové kroužky a další činnosti (jako např. výlety, exkurze, sportovní a kulturní akce atp.), které jsou uskutečňovány mimo stanovenou provozní dobu ŠD. Členství v těchto kroužcích, resp. na těchto aktivitách není vázáno na zápis do ŠD. Tyto činnosti mohou být poskytovány za úplatu.

Při organizaci výuky jinak než ve vyučovacích hodinách stanoví zařazení a délku přestávek pedagog pověřeným vedením akce podle charakteru činnosti a s přihlédnutím k základním fyziologickým potřebám žáků.

3. Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí

- 3.1. Všichni žáci se chovají při pobytu ve škole i mimo školu tak, aby neohrozili zdraví a majetek svůj ani jiných osob. Žákům není dovoleno v době mimo vyučování zdržovat se v prostorách školy, pokud nad nimi není vykonáván dohled způsobilou osobou. Každý úraz, poranění či nehodu, k níž dojde během pobytu žáků ve školní budově nebo mimo budovu při akci pořádané školou žáci hlásí ihned vyučujícímu, nebo pedagogickému dohledu.

Vychovatelé školní družiny a školního klubu provedou prokazatelné poučení žáků v první hodině školního roku a dodatečné poučení žáků, kteří při první hodině chyběli. O poučení žáků provede učitel záznam do třídní knihy.

3.2. Všichni zaměstnanci školy jsou při vzdělávání a během souvisejícího provozu školy povinni přihlížet k základním fyziologickým potřebám dětí, žáků a studentů a vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku sociálně patologických jevů, poskytovat žákům a studentům nezbytné informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví.

3.3. Pedagogičtí zaměstnanci dodržují předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a protipožární předpisy; pokud zjistí závady a nedostatky, ohrožující zdraví a bezpečnost osob, nebo jiné závady technického rázu, nebo nedostatečné zajištění budovy, je jejich povinností informovat o těchto skutečnostech nadřízeného a v rámci svých schopností a možností zabránit vzniku škody. Sledují zdravotní stav žáků a v případě náhlého onemocnění žáka informují bez zbytečných průtahů vedení školy a rodiče postiženého žáka. Nemocný žák může být odeslán k lékařskému vyšetření či

ošetření jen v doprovodu dospělé osoby. Třídní učitelé zajistí, aby každý žák měl zapsány v žákovské knížce tyto údaje: rodné číslo, adresu, telefonní čísla rodičů do zaměstnání a domů, adresu a jméno ošetřujícího lékaře.

Při úrazu poskytnou žákovi nebo jiné osobě první pomoc, zajistí ošetření žáka lékařem. Úraz ihned hlásí vedení školy a vyplní záznam do knihy úrazů, případně vyplní předepsané formuláře. Ošetření a vyplnění záznamů zajišťuje ten pracovník, který byl jeho svědkem nebo který se o něm dověděl první.

3.4. Pedagogičtí a provozní pracovníci školy nesmí žáky v době dané rozvrhem bez dohledu dospělé osoby uvolňovat k činnostem mimo budovu, nesmí je samotné posílat k lékaři atd. Škola odpovídá za žáky v době dané rozvrhem činnosti družiny a klubu. Pokud žák opustí školu např. po vyučování z důvodu návštěvy lékaře, není možné ho poté bez domluvy předem s vychovatelkou poslat zpět do ŠD anebo ŠK, protože činnost může probíhat jinde než v budově školy. V takovém případě se dítě do školy nemusí vůbec dostat, proto je nezbytný osobní doprovod dospělého a nahlášení návratu vychovatele.

3.5. Bezpečnost a ochranu zdraví žáků při akcích a vzdělávání mimo místo, kde se uskutečňuje vzdělávání zajišťuje škola vždy nejméně jedním zaměstnancem školy - pedagogickým pracovníkem.

3.6. Pro činnost ŠD a ŠK platí stejná ustanovení o BOZP jako ve školním řádu, pokud ŠD a ŠK pro svoji činnost využívá odborné učebny (např. tělocvična, cvičná kuchyňka, dílna,...), řídí se příslušnými řády pro tyto učebny. Žáci přihlášení do ŠD jsou poučeni o BOZP a záznam o poučení je uveden v třídních knihách jednotlivých oddělení.

4. Podmínky zacházení s majetkem školy nebo školského zařízení ze strany žáků

- 4.1. U každého svévolného poškození nebo zničení majetku školy, majetku žáků, učitelů či jiných osob žákem je vyžadována úhrada od rodičů žáka, který poškození způsobil. Při závažnější škodě nebo nemožnosti vyřešit náhradu škody s rodiči je vznik škody hlášen Policii ČR, případně orgánům sociální péče.
- 4.2. Ztráty věcí hlásí žáci neprodleně vychovatelce v ŠD a pedagogovy volného času v ŠK. Žáci dbají na dostatečné zajištění svých věcí uložením v aktovkách, které jsou řádně pověšené v prostoru před ŠD na určeném místě a ve třídě ŠK.
- 4.3. **Do školy žáci nosí pouze věci potřebné k výuce, cenné věci do školy nenosí. Mobilní telefony, popř. hodinky a šperky mají neustále u sebe, mají zakázáno je odkládat, pouze z bezpečnostních důvodů a na výslovný pokyn vychovatelky či vyučujícího, který zajistí jejich úschovu.**
- 4.4. Žáci školy a zaměstnanci školy odkládají osobní majetek pouze na místa k tomu určená.
- 4.5. **Žáci jsou povinni řádně pečovat o majetek (pomůcky, hračky a veškeré vybavení) školy, ochraňovat jej před poškozením a ztrátou.**
- 4.6. Při nahlášení krádeže žákem se o události pořídí záznam na základě výpovědi poškozeného. Věc se předá orgánům činným v trestním řízení (ohlásit na místní nebo obvodní oddělení Policie ČR), nebo žák bude poučen, že má tuto možnost

5. Dokumentace

- 6.1. V družině a ve školním klubu se vede tato dokumentace:
 - a) Evidence přijatých dětí (např. zápisové lístky pro žáky, kteří jsou přihlášení k pravidelné docházce)
 - b) Písemné přihlášky dětí; jejich součástí je písemné sdělení zákonných zástupců účastníka o rozsahu docházky a způsobu odchodu účastníka z družiny
 - c) Třídní knihy jednotlivých oddělení či jiné přehledy výchovně vzdělávací práce, včetně docházky dětí a celoroční plán činnosti
 - d) Roční hodnocení práce školní družiny a školního klubu jako podklad pro výroční zprávu školy
 - e) Vnitřní řád školní družiny a školního klubu, rozvrh činnosti
 - f) Kniha úrazů a záznamy o úrazech žáků.

6. Závěrečná ustanovení

1. Kontrolou provádění ustanovení této směrnice je statutárním orgánem školy pověřen zaměstnanec: vedoucí vychovatelka školní družiny.

2. Uložení směrnice v archivu školy se řídí Skartačním řádem školy.
3. Směrnice nabývá platnosti dnem podpisu ředitelem školy a zveřejněním.
4. Směrnice nabývá účinnosti dnem: 1. září 2017

V Jablonci nad Nisou dne 1. září 2021

.....
PhDr. Janina Křimská, ředitelka školy